

РЕШЕНИЕ

№ 1255

гр. Пловдив, 14.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, IX СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Николинка Г. Цветкова

Членове: Фаня Т. Рабчева Калчишкова
Елена З. Калпачка

при участието на секретаря Пенка В. Георгиева
като разгледа докладваното от Николинка Г. Цветкова Въззивно гражданско дело № 20225300501635 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

Постъпила е въззивна жалба вх. № 16186/21.06.2022г. от „БАНКА ДСК“ АД чрез пълномощника Я. П. против решение № 260211 от 15.03.2022г., постановено по гр. д. № 15108 по описа за 2020г. на Пловдивски районен съд, XIII гр. с., с което се признава за установено на основание чл. 124 във вр. с чл. 439 от ГПК, че Н. Х. И., ЕГН ***** не дължи на „Банка ДСК“ ЕАД, ЕИК 121830616, сумата от 8 473, 53 лева по изпълнителен лист, издаден по ч. гр. д. № 1043/2010г., като погасено чрез плащане на 14.01.2010г. С решението се осъжда „Банка ДСК“ ЕАД, ЕИК 121830616 да заплати на Н. Х. И., ЕГН ***** сумата от 1 239 лева разноски за възнаграждение за един адвокат. Решението е постановено при участието на трето лице-помагач на страната на ответника „Кредитреформ България“ ЕООД, ЕИК 831030580.

Решението се оспорва като неправилно. Със същото не били направени и конкретни и ясни фактически констатации и правни изводи от съда, поради което било немотивирано. Оспорва се изводът на съда, че дългът бил платен лично от ищцата на вискателя „Банка ДСК“ ЕАД преди съобщаването ѝ за извършената цесия. Оспорва се и изводът на съда, че уведомлението за извършената цесия чрез залепване на уведомление, не е надлежно. Поддържа се, че още към датата на подаване на исковата молба въззивникът не е бил кредитор на въззиваемата и не е дал повод за завеждане на исковата

молба.Моли се за отмяна на обжалваното решение, вместо което да бъде постановено ново, с което да бъде отхвърлен предявеният иск.Претендират се направените разноски в двете съдебни инстанции.

В срока по чл. 263 от ГПК не е постъпил писмен отговор от въззиваемата.Същата не се явява и в съдебно заседание, не изразява становище по жалбата.

В законовия срок не е постъпил писмен отговор и от третото лице-помагач на страната на ответника.Не изпраща представител и в съдебно заседание, не изразява становище по жалбата.

Пловдивският окръжен съд, след като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, намира следното:

Жалбата е подадена в срок, от надлежна страна, с правен интерес от обжалване и е процесуално допустима.

Съгласно чл. 269 ГПК съдът се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната част.По останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата.

Обжалваното решение е валидно и допустимо.

Пред първоинстанционния съд е предявен иск с правно основание чл. 439, ал. 1 от ГПК за признаване за установено в отношенията между страните, че ищцата не дължи на ответното дружество сумата от 8 473, 53 лева, за която е издаден изпълнителен лист по ч. гр. д. № 1043/2010г., като погасено чрез плащане на 14.01.2010г.

Твърденията в исковата молба са, че въз основа на изпълнителен лист, издаден по ч. гр. д. № 1043 по описа за 2009г. на РС Пловдив, XVIII гр. с., е било образувано изпълнително дело № 80 по описа за 2009г на ЧСИ Людмила Мурджанова, за вземане на Банка ДСК ЕАД срещу нея.При проверка на изпълнителното дело ищцата установила, че сумата е за предоставен потребителски кредит, отпуснат на нея и съпругът ѝ от Банка ДСК ЕАД през 2006г.Справката в електронните регистри на банката показала, че Н. И. няма непогасени задължения за заем към Банка ДСК ЕАД към 20.09.2020г. по ползвания от нея кредит № 13528860 за текущо потребление, окончателно погасен чрез плащане.По образуваното изпълнително дело не ѝ били връчвани книжа и съобщения.Не била уведомена и за извършеното прехвърляне на вземането на Банка ДСК ЕАД към Кредитреформ-България ЕООД.На 24.09.2020г. ищцата депозирала молба с приложено удостоверение от Банка ДСК АД, издадено на 24.09.2020г., за прекратяване на изпълнителното производство, тъй като вземането било погасено чрез плащане на 14.01.2010г.Била изразена готовност за заплащане на разноските по изпълнението.Становище по тази молба не постъпило нито от Банка ДСК АД, нито от Кредитреформ-България ЕООД.С оглед на това за ищцата бил налице правен интерес за предявяване на иск срещу ответника за установяване недължимост на вземането.

С писмения отговор на ответника по чл. 131 от ГПК е изразено становище, че искът е недопустим, а по същество неоснователен.

На основание чл. 219, ал.1 от ГПК е конституирано като трето лице-помагач по делото „Кредитреформ-България“ ЕООД, което чрез процесуалния си представител изразява становище за допустимост на иска. По същество същият се оспорва като неоснователен.

Като писмено доказателство по делото е приложен заверен препис от договор за прехвърляне на вземания от 18.12.2009г., въз основа на който „Банка ДСК“ ЕАД, като цедент, прехвърля на цесионера – „Кредитреформ България“ ЕООД, вземанията си срещу свои длъжници по договори за кредит, сключени между длъжниците и цедента, вкл. вземането по процесния договор, срещу заплащане от цесионера на цената, определена в чл. 4.

Видно е от приложените преписи от материалите по изп. дело № 80/09г. по описа на ЧСИ Людмила Мурджанова, с рег. № 819, с район на действие ОС Пловдив, че същото е образувано по молба на „Банка ДСК“ ЕАД, София изх. № 796/16.02.2009г., въз основа на издаден в полза на банката изпълнителен лист срещу длъжниците Х. Р. И., ЕГН ***** и Н. Х. И., ЕГН ***** – кредитополучатели и Ю. Д. А., ЕГН ***** и С. Р. С., ЕГН ***** – поръчители. Изпълнителният лист е издаден по ч. гр. д. № 1045/30.01.2009г. по описа на Районен съд Пловдив, за сумата от 8473, 53 лева, съставляваща главница, дължима по договор за кредит за текущо потребление, сключен на 12.09.2006г., сумата 328, 38 лева, съставляваща лихва, дължима за периода 18.11.2008г. до 29.01.2009г. и законната лихва върху главницата, считано от 29.01.2009г. до изплащане на вземането, сумата от 176, 04 лева разноски по делото. До длъжника Н. Х. И. е изпратена покана за доброволно изпълнение, връчена чрез съпруга ѝ на 03.03.2009г.

По образуваното изпълнително дело е постъпила молба вх. № 1766/11.05.2010г. от адв. П. П., като пълномощник на „Кредитреформ-България“ ЕООД, за конституиране на дружеството като взыскател с оглед прехвърлянето на вземането с договор от 18.12.2009г. Цесионерът е приложил съобщение до длъжника Н. Х. И. за извършеното прехвърляне на вземания от 29.12.2009г., подписано от пълномощник на цедента. Същото не е надлежно връчено, тъй като длъжника Н. Х. И. не е била намерена на известния по изпълнителното дело адрес.

На основание чл. 429, ал. 1 от ГПК „Кредитреформ-България“ ЕООД е конституирано като взыскател по образуваното изпълнително дело с постановление на съдебния изпълнител от 28.11.2011г.

По изпълнителното дело са приложени преводни нареждания за извършени частични плащания от длъжниците Х. Р. И. и Ю. Д. А. – в размер на 411, 59 лева на 12.09.2012г., 350 лв. на 26.09.2012г., 210 лв. на 11.09.2012г., 85 лв. на 05.12.2012г., 92 лева на 07.03.2013г., 56 лева на 23.04.2013г., 247

лева на 26.03.2014г., 341 лева на 04.02.2014г., 210 лева на 30.06.2014г. Въз основа на издадени разпореждания от съдебния изпълнител, част от постъпилите суми са превеждани на вискателя – 297, 92 лева, внесени на 11.09.2011г.; 411, 59 лв., внесени на 16.11.2018г.; 350 лева, внесени на 14.09.2012г.; 85 лева, внесени на 22.10.2012г.; 92 лева, внесени на 27.12.2013г.; 56 лева, внесени на 15.03.2013г.; 247 лева, внесени на 04.02.2014г.; 210 лева, внесени на 03.04.2014г.; 261, 10 лева, внесени на 21.12.2020г., а остатъка е отнесен за погасяване на дължимите такси по изпълнението. Отбелязвания за извършени частични плащания има и на гърба на изпълнителния лист, въз основа на който е образувано изпълнителното дело.

С разпореждане на съдебния изпълнител е наложен запов на трудовото възнаграждение на длъжника Х. Р. И.. Наложен е и запов на банковите сметки и пенсията на длъжника Н. Х. И.. Последната е депозирала молба по изпълнителното дело вх. № 15286/24.09.2020г. за прекратяване на изпълнителното производство на основание чл. 433, ал. 1, т. 1 от ГПК, към която е приложила удостоверение рег. № 1520-20-00577 от 14.09.2020г., издадено от Банка ДСК АД, че същата няма задължения към Банката към датата на издаване на удостоверението по ползвания от нея кредит № 13528860 за текущо потребление, окончателно погасен чрез плащане на 14.01.2010г.

С разпореждане от 04.01.2020г. на ПЧСИ въз основа на издадена обезпечителна заповед на 15.12.2020г., е спряно изпълнението по изп. дело № 20098190400080 по отношение на длъжника Н. Х. И..

Първоинстанционният съд е приел в обжалваното решение, че предявеният отрицателен установителен иск е доказан, кредитирайки представеното удостоверение от Банка ДСК АД за погасяване на задължението по процесния договор на 14.01.2010г.

Въззивният съд на първо място намира предявения отрицателен установителен иск за допустим, доколкото процесуалната легитимация следва от правното твърдение на ищеца. Поради това когато съдът проверява дали искът е предявен от и срещу надлежна страна, той изхожда от правото, което се твърди или отрича с исковата молба. Съответствието между процесуално-правната и материално-правната легитимация е въпрос по същество, който се изследва с решението и който обосновава основателността, но не и допустимостта на иска. Предпоставка за основателност на иска е да се установи, че ответникът е титуляр на правоотношението. В тази насока съобразявайки всички относими обстоятелства по делото, настоящият състав на съда намира предявения отрицателен установителен иск за основателен, но по различни от изложените от районния съд съображения.

От доказателствата по делото се установи, че процесното вземане е цедирано с договор за прехвърляне на вземания от 18.12.2009г., сключен

между първоначалния кредитор - „Банка ДСК“ АД – цедент и „Кредитреформ България“ ЕООД - цесионер. По своята правна същност цесията е двустранен, консенсуален, каузален, най-често възмезден договор, с който цедентът прехвърля на цесионера свои вземания към длъжника, като съгласието се постига между цедент и цесионер и длъжникът не е страна по договорното правоотношение. Съгласно разпоредбата на чл. 99, ал. 3 от ЗЗД предишният кредитор е длъжен да съобщи на длъжника за прехвърлянето на вземането, но не е нужно неговото съгласие. Съгласението между цедента и цесионера е облигационно, води до преминаване на правото на едно лице към друго в отношенията между тях и по правило това е моментът на сключване на договора за прехвърляне на вземането. Длъжникът не е страна по него, но последиците на този договор го засягат, тъй като с него се променя лицето, на което трябва да изпълни задължението. От момента на съобщаването от цедента за станалата цесия длъжникът е уведомен, както за наличието на договор за прехвърляне на вземането, така и за личността на новия кредитор. Длъжникът се освобождава от отговорност, ако до получаване на съобщението по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД престои на стария кредитор, а след получаване на съобщението – на новия кредитор. В случая ищцата по делото е била надлежно уведомена за прехвърлянето на вземането по процесния договор в хода на съдебното производство – с получаване на писмения отговор на ответника и приложенията към него, като това обстоятелство следва да бъде съобразено на основание чл. 235, ал. 3 от ГПК. При положение, че ищцата е надлежно уведомена в хода на производството за прехвърлянето на вземането, в резултат ответникът /предишен кредитор/, не е материално-правно легитимиран да отговаря по предявения отрицателен установителен иск за недължимост на вземането. Предвид на това не се налага да се изследва въпросът по същество дали процесното вземане е погасено чрез плащане и до какъв размер. Искът не е насочен срещу материално-правно легитимирана страна, ответникът не кредитор на ищцата, не е имал това качеството и към датата на подаване на исковата молба, поради което отрицателния установителен иск срещу него е основателен и следва да бъде уважен. Процесната сума не се дължи на Банка ДСК АД от ищцата, но не поради извършено плащане, както е приел районният съд, а поради прехвърляне на вземането на друг кредитор преди датата на подаване на исковата молба.

Предвид гореизложеното обжалваното решение следва да бъде отменено и вместо него да се постанови друго, с което искът да бъде уважен, поради липса на материално-правна легитимация на ответника.

На основание чл. 81 от ГПК съдът дължи произнасяне по разноските. В случая ответникът още с отговора на исковата молба е оспорил предявения иск, поради което не е налице основание за приложение на чл. 78, ал. 2 от ГПК. Освен това съгласно трайната съдебна практика, когато ответникът е дал повод за предявяване на иска и този повод отпадне в хода на висящия процес, разноски се дължат на ищеца, т. е. релевантно за правото на ищеца е

поведението на ответника и причината, поради която искът е бил предявен.С оглед на обстоятелството, че за прехвърляне на процесното вземане е съобщено надлежно на длъжника едва с отговора на исковата молба и това се съобрази като факт по см. на чл. 235, ал. 3 от ГПК, съдът намира, че с извънпроцесуалното си поведение ответникът по исковата молба е дал повод за предявяване на иска и същият следва да понесе отговорността за разноските.Такива са присъдени за първоинстанционното производство и в тази част решението следва да бъде потвърдено.Във въззивното производство не са ангажирани доказателства за направени разноски от въззиваемата, поради които такива не следва да ѝ бъдат присъждани.

По тези съображения Пловдивският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 260211 от 15.03.2022г. на РС – Пловдив, XIII гр. състав, постановено по гр. д. № 15108 по описа на същия съд за 2020г. на същия съд, вместо което ПОСТАНОВЯВА:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения отрицателен установителен иск от Н. Х. И., ЕГН ***** от гр. П., жк *** чрез адв. Ц. Т. против Банка ДСК АД, ЕИК 121830616, представлявано от изп. директор Д. Д. М. и изп. директор Д. Н. Н., с пълномощник адв. Я. П., със съдебен адрес: гр. П., ул. „***“, че Н. Х. И. не дължи, поради липса на материално-правна легитимация, на Банка ДСК АД, ЕИК 121830616, сумата от 8473, 53 лева, съставляваща дължима главница по договор за кредит за текущо потребление, сключен на 12.09.2006г., за която е издаден изпълнителен лист от 30.01.2009г. по ч. гр. д. № 1043 по описа за 2009г. на Пловдивски районен съд и било образувано изпълнително дело № 80/2009г. по описа на ЧСИ Людмила Мурджанова, рег. № 819, с район на действие ОС Пловдив.

ПОТВЪРЖДАВА решението в частта за разноските.

Решението е постановено с участието на „Кредитреформ-България“ ЕООД - трето лице-помагач на страната на ответника.

Решението подлежи на обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____